

СЪДЪРЖАНИЕ

Българският поетически авангард
и неговото литературноисторическо (не)утвърждаване 16

ЕКСПРЕСИОНИЗЪМ

<i>О дъжд, о дъжд обилен и печален.</i> Гео Милев.....	38
<i>Главата ми – кървав фенер.</i> Гео Милев	38
<i>Морето.</i> Георги Шайтров	40
<i>Лято.</i> Николай Марангозов	40
<i>Andante.</i> Георги Михайлов	42
<i>Чернозем.</i> Емануил Попдимитров	42
<i>Симфония на винните пари.</i> Боян Дановски	48
<i>Януари.</i> Гео Милев	50
<i>Септември.</i> Гео Милев.....	52
<i>Ти чуваши ли подигравателната песен.</i> Марко Бунин	52
<i>Бунтовник – 1876.</i> Владимир Русалиев	54
<i>Утрe.</i> Марко Бунин	56
<i>Затвор.</i> Асен Разцветников	58
<i>Кървави рози.</i> Панчо Михайлов	60
<i>Мауна-Лоа.</i> Ангел Карадийчев	60
<i>Жълтият вятър.</i> Ясен Валковски	66
<i>Знамена.</i> Емануил Попдимитров	68
<i>Мери.</i> Николай Хрелков	68
<i>Ag.</i> Гео Милев	72
<i>Надвечерие.</i> Марко Бунин.....	80
<i>Война.</i> Ламар	82
<i>Септември.</i> Гео Милев.....	88

ЗМІСТ

Болгарський поетичний авангард і його історико-літературне (не)утвердження (Переклад Надії Миськів, Османа Сливинського, Ольги Сороки).....	17
---	----

ЕКСПРЕСІОНІЗМ

(Переклад Надія Миськів)

<i>O донц, о донц, рясний і сумовитий...</i> Гео Мілев.....	39
<i>Голова моя – темний ліхтар.</i> Гео Мілев	39
<i>More.</i> Георгі Шейтанов.....	41
<i>Lito.</i> Ніколай Марангозов	41
<i>Andante.</i> Георгі Міхайлів.....	43
<i>Чорнозем.</i> Еммануїл Пондімітров	43
<i>Симфонія Винних грошей.</i> Боян Дановський.....	49
<i>Січень.</i> Гео Мілев.....	51
<i>Вересень.</i> Гео Мілев	53
<i>«Чи чуєш ти насмішкувату піснло...».</i> Марко Бунін	53
<i>Бунтівник – 1876.</i> Владімір Русаліев	55
<i>Завтра.</i> Марко Бунін.....	57
<i>В'язниця.</i> Асен Разцветніков	59
<i>Криваві троянди.</i> Панчо Міхайлів.....	61
<i>Мауна-Лоа.</i> Ангел Карапійчев	61
<i>Жовтий вітер.</i> Ясен Валковський	67
<i>Пропори.</i> Еммануїл Пондімітров	69
<i>Мері.</i> Ніколай Хрелков	69
<i>Пекло.</i> Гео Мілев	73
<i>Надвечір'я.</i> Марко Бунін	81
<i>Війна.</i> Ламар	83
<i>Вересень.</i> Гео Мілев	89

СЪДЪРЖАНИЕ

Пролог. Ламар	92
Европа – хищница. Александър Вутимски	96
Към Европа. Ламар	100
Албион. Аладил Стоянов.....	100
Едно. Ламар	102

СЮРРЕАЛИЗЪМ

Бурята. Матвей Босяка	108
Пророк. Боян Дановски.....	110
Асансьор. Теодор Драганов	112
Новолуние. Под знака на лебеда. Тодор Чакърмов	114
Годината. Ясен Валковски.....	116
Днес: над мен. Тодор Чакърмов.....	118
Черни петна. Марко Бунин	122
Високо във миражен кръстопът. Теодор Драганов.....	128
На завоя. Ясен Валковски.....	128
Пътешествие. Ламар.....	130
Некролог. Ясен Валковски.....	138
Ода за моята многолика любовница. Николай Марангозов	138
Голямата песен. Яна Язова.....	144
Луна. Ясен Валковски.....	148
Бунт. Яна Язова.....	148
Главният разпоредител. Ламар.....	152
Бурени. Александър Балабанов	156
И во веки веков. Яна Язова.....	162
Огледало в рококо. Николай Марангозов.....	164
Писмо. Теодор Драганов	166
Медуза. Тодор Чакърмов	168
Сватбено пътешествие. Николай Марангозов	168
Мелодия в ла миньор. Георги Динев	172
Тема с вариации. Николай Марангозов	172

ЗМІСТ

Пролог. Ламар	93
Європа-хижачка. Александр Вутімський.....	97
До Європи. Ламар	101
Альбіон. Лодміл Стоянов	101
Один. Ламар.....	103

СЮРРЕАЛІЗМ

(Переклад Остмана Сливинського)

Буря. Мамвій Босяка	109
Пророк. Боян Дановський	111
Ліфт. Теодор Драганов.....	113
Молодий місяць. Під знаком лебедя. Тодор Чакирмов.....	115
Pik. Ясен Валковський.....	117
«Нині: наді мою...». Тодор Чакирмов.....	119
Чорні плями, Земля. Марко Бунін.....	123
«Там, на небеснім перехресті...». Теодор Драганов.....	129
На закруті. Ясен Валковський.....	129
Подорож. Ламар	131
Некролог. Ясен Валковський	139
Ода моїй багатолікій коханці. Ніколай Марангозов.....	139
Велика пісня. Яна Язова	145
Місяць. Ясен Валковський	149
Бунт. Яна Язова.....	149
Головний розпорядник. Ламар	153
Бур'ян. Александр Балабанов.....	157
I на вики викив. Яна Язова.....	163
Дзеркало в стилі рококо. Ніколай Марангозов	165
Лист. Теодор Драганов	167
Медуза. Тодор Чакирмов.....	169
Весільна подорож. Ніколай Марангозов	169
Мелодія в ля-мінор. Георгі Дінєв	173
Тема з варіаціями. Ніколай Марангозов	173

СЪДЪРЖАНИЕ

ИМАЖИНИЗЪМ

<i>Пролетен вятър.</i> Никола Фурнаджиев	180
<i>Последна жества.</i> Емануил Попдимитров	180
<i>Пролетен ужас.</i> Ламар	182
<i>Конници.</i> Никола Фурнаджиев	184
<i>В росните ниви сме тръгнали, двама мечтатели.</i> Славчо Красински	184
<i>Хаотичен спомен.</i> Александър Вутимски	188
<i>Дъжд.</i> Никола Фурнаджиев	190
<i>Дървар.</i> Димитър Пантелейев	192
<i>Куришуменото кладенче.</i> Ангел Карадийчев	194
<i>Есен – 1924.</i> Асен Разцветников	194
<i>Стихват песни птичи.</i> Славчо Красински	196
<i>Студ.</i> Георги Караджанов	198
<i>Връщане към прародината.</i> Димитър Пантелейев	200
<i>Овчари.</i> Андрей Каменградов	202
<i>Земя-невеста.</i> Емануил Попдимитров	204
<i>Радостен монолог.</i> Александър Вутимски	206

ФУТУРИЗЪМ

<i>Самолети.</i> Николай Марангозов	210
<i>Танк.</i> Ламар	220
<i>Към Маринети.</i> Георги Динев	222
<i>Лети, лети.</i> Елисавета Багряна	222

ДАДАИЗЪМ

<i>Valse Melancolique.</i> Теодор Драганов	228
<i>Delirium.</i> Петър Спасов	230
<i>Осквернено светилище. Profanazione.</i> Боян Дановски	234
<i>Лотария.</i> Теодор Драганов	236
<i>Карнавал.</i> Лео Коен	238

ЗМІСТ

ІМАЖИНІЗМ

(Переклад Надія Миськів)

<i>Весняний вітер.</i> Нікола Фурнаджієв	181
<i>Останній жниві.</i> Еммануїл Понгімітров	181
<i>Весняний жах.</i> Ламар	183
<i>Вершники.</i> Нікола Фурнаджієв	185
<i>«В росяні поля ми вирушили, гвое мрійників...».</i> Славчо Красінський	185
<i>Хаотичний спомин.</i> Олександр Вутімський	189
<i>Дощ.</i> Нікола Фурнаджієв	191
<i>Дроворуб.</i> Дімітр Пантелєєв	193
<i>Кульовий отвір.</i> Ангел Карапійчев	195
<i>Осінь – 1924.</i> Асен Разцветніков	195
<i>«Пісні пташок стихають...».</i> Славчо Красінський	197
<i>Холод.</i> Георгі Караіванов	199
<i>Повернення на працьківщину.</i> Дімітр Пантелєєв	201
<i>Вівчари.</i> Андрей Каменградов	203
<i>Земля-наречена.</i> Еммануїл Понгімітров	205
<i>Рагісний монолог.</i> Олександр Вутімський	207

ФУТУРИЗМ

(Переклад Ольги Сороки)

<i>Litaki.</i> Ніколай Марангозов	211
<i>Танк.</i> Ламар	221
<i>До Марінетті.</i> Георгі Дінев	223
<i>«Лети, лети!...».</i> Елісавета Багряна	223

ДАДАЇЗМ

(Переклад Ольги Сороки)

<i>Valse Melancolique.</i> Теодор Драганов	229
<i>Delirium.</i> Петер Снаков	231
<i>Осквернене святолище. Profanazione.</i> Боян Дановски	235
<i>Лотерея.</i> Теодор Драганов	237
<i>Карнавал.</i> Лео Коен	239

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Папагал.</i> Ламар	238
<i>Туберкулоза.</i> Теодор Драганов	242
<i>Созопол.</i> Георги Динев	242
<i>Витрините.</i> Кирил Кръстев	244
<i>Невъзможности.</i> Чавдар Мутафов	246

ДИАБОЛИЗЪМ

<i>Ужас.</i> Никола Фурнаджиев	252
<i>Страх.</i> Димитър Пантелеев	252
<i>Чума.</i> Георги Кацаivanов	254
<i>Смърт.</i> Димитър Пантелеев	256
<i>Убийство.</i> Атанас Далчев	256
<i>Дяволско.</i> Атанас Далчев	258
<i>Двойник.</i> Асен Разцветников	260
<i>Гост.</i> Димитър Пантелеев	262
<i>Вампир.</i> Георги Кацаivanов	264

КОНСТРУКТИВИЗЪМ

<i>Авиатор.</i> Ламар	268
<i>Фабрични кумини.</i> Алдо Рогачев	270
<i>Фабрика.</i> Панчо Михайлов	272
<i>Моторът.</i> Чавдар Мутафов	274
<i>Save our souls!</i> Елисавета Багряна	278

МИСТИКО-РЕЛИГИОЗЕН АВАНГАРД

<i>Кораби.</i> Емануил Попдимитров	284
<i>Ехова.</i> Боян Дановски	286
<i>Еклезиаст.</i> Христо Ясенов	288
<i>Душата на Бога.</i> Людмил Стоянов	290
<i>Поема за морето.</i> Николай Райнов	292

ЗМІСТ

<i>Папуга.</i> Ламар	239
<i>Туберкульоз.</i> Теодор Драганов	243
<i>Созополь.</i> Георгі Дінєв	243
<i>Вітрини.</i> Кіріл Кристев	245
<i>Нереальності.</i> Чавдар Мутафов	247

ДІАБОЛІЗМ

(Переклад Надія Миськів)

<i>Жах.</i> Нікола Фурнаджієв	253
<i>Страх.</i> Дімітр Пантелеєв	253
<i>Чума.</i> Георгі Караіванов	255
<i>Смерть.</i> Дімітр Пантелеєв	257
<i>Вбивство.</i> Аманас Далчев	257
<i>Диявольське.</i> Аманас Далчев	259
<i>Двійник.</i> Асен Разцветников	261
<i>Гість.</i> Дімітр Пантелеєв	263
<i>Вампір.</i> Георгі Караіванов	265

КОНСТРУКТИВІЗМ

(Переклад Османа Сливинського)

<i>Авіатор.</i> Ламар	269
<i>Заводські димари.</i> Лалю Рогачев	271
<i>Фабрика.</i> Панчо Міхайлів	273
<i>Мотор.</i> Чавдар Мутафов	275
<i>Save our souls!</i> Елісавета Багряна	279

МІСТИКО-РЕЛІГІЙНИЙ АВАНГАРД

(Переклад Ольги Сороки)

<i>Кораблі.</i> Еммануїл Пондімітров	285
<i>Ягве.</i> Боян Дановски	287
<i>Ekkleziaст.</i> Христо Ясенов	289
<i>Божка душа.</i> Людміл Стоянов	291
<i>Поема про море.</i> Ніколай Райнов	293

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Градът. Поема на тайните: Близнаци.</i> Николай Райнов	294
<i>Разгром.</i> Николай Хрелков	296
<i>Двойник.</i> Асен Разцветников.....	298
<i>Балада на неопетите.</i> Теодор Траянов.....	302
<i>Пияница.</i> Димитър Пантелеев.....	304
<i>Ахасфер.</i> Николай Райнов.....	306
<i>Тясната врата.</i> Елисавета Багряна.....	308
<i>Метафизически сонет.</i> Атанас Далчев	310

МИТОФОЛКЛОРЕН АВАНГАРД

<i>Ти наши роден Балкан.</i> Асен Разцветников.....	314
<i>Сватба.</i> Никола Фурнаджиев	314
<i>1. Ламя и Змей.</i> Найден Шейтанов.....	318
<i>2. Положение.</i> Найден Шейтанов	318
<i>Прелюдия.</i> Тодор Чакърмов	320
<i>Змеица.</i> Емануил Попдимитров	322
<i>Среднощна коситба.</i> Николай Хрелков	324

МАНИФЕСТИ. КРИТИЧЕСКА ЕСЕИСТИКА

Експресионизъм

<i>Небето.</i> Гео Милев	328
<i>Фрагментът.</i> Гео Милев	330
<i>За експресионизма.</i> Константин Гълъбов.....	334
<i>Пейзажът на нашите художници.</i> Чавдар Мутафов	338

Сюрреализъм

<i>Зеленият кон.</i> Чавдар Мутафов	340
<i>Свръхреализъм.</i> Д. Б. Митов	342
<i>Предговор към „Исторични веери“.</i> Тодор Чакърмов	344

ЗМІСТ

<i>Місто. Поема таємниць. Третя пісня: Близніоки.</i> Ніколай Райнов.....	295
<i>Поразка.</i> Ніколай Хрелков.....	297
<i>Двійник.</i> Асен Разцветников.....	299
<i>Балада неупокоєних.</i> Теодор Траянов.....	303
<i>П'янниця.</i> Дімітр Пантелеев.....	305
<i>Агасфер.</i> Ніколай Райнов.....	307
<i>Тисні двері.</i> Єлісавета Багряна	309
<i>Метафізичний сонет.</i> Атанас Далчев	311

МІТОФОЛЬКЛОРНИЙ АВАНГАРД

(Переклад Османа Сливинського)

<i>«Наш рідний Балкане...».</i> Асен Разцветников	315
<i>Весілля.</i> Нікола Фурнаджієв	315
<i>1. Ламія та Змій.</i> Наїден Шейтанаев.....	319
<i>2. Покладення.</i> Наїден Шейтанаев.....	319
<i>Прелодія.</i> Тодор Чакирмов	321
<i>Змія.</i> Еммануїл Попдіміров	323
<i>Нічна косовиця.</i> Ніколай Хрелков.....	325

МАНІФЕСТИ. КРИТИЧНА ЕСЕЇСТИКА

Експресіонізм

(Переклад Надія Миськів)

<i>Небо.</i> Гео Мілев	329
<i>Фрагмент.</i> Гео Мілев.....	331
<i>Про експресіонізм.</i> Константін Гилибов	335
<i>Пейзаж і наші художники.</i> Чавдар Мутафов	339

Сюрреалізм

(Переклад Османа Сливинського)

<i>Зелений кінь.</i> Чавдар Мутафов	341
<i>Надреалізм.</i> Д. Б. Мітов	343
<i>Передмова до «Істеричні віяла».</i> Тодор Чакирмов	345

СЪДЪРЖАНИЕ

Футуризъм

<i>Футуризъм.</i> Боян Дановски	352
<i>Българският аероплан.</i>	
<i>Геометрично и механично великолепие.</i> Томазо Маринети.....	358
<i>Тайната на примитива.</i> Сирак Скутник.....	362
<i>Романски или славянски футуризъм?</i> Кирил Кръстев	364

Дадаизъм

<i>Дада.</i> Николай Райнов	372
<i>Дадаизъмът в изкуството.</i> Спирidon Казанджиев.....	374
<i>Неблагодарност.</i> Кирил Кръстев	378

Конструктивизъм

<i>Новото изкуство.</i> Манифест на сп. „Новис“	380
<i>Конструктивизъм.</i> Александър Обретенов	382
<i>Началото на последното.</i> Кирил Кръстев	386

БЕЛЕЖКИ	424
----------------------	------------

ЗМІСТ

Футуризм

(Переклад Ольги Сороки)

Футуризм. Боян Дановський.....	353
Болгарський аероплан.	
Геометрична та механічна велич. Томазо Марінеммі.....	359
Таємниця примітиву. Сірак Скітнік.....	363
Романський чи слов'янський футуризм? Кіріл Кристев	365

Дадаїзм

(Переклад Ольги Сороки)

Дада. Ніколай Райноб	373
Дадаїзм у мистецтві. Спіріон Казанджієв.....	375
Невдячність. Кіріл Кристев	379

Конструктивізм

(Переклад Османа Сливинського)

Нове мистецтво. Маніфест часопису «Новіс».....	381
Конструктивізм. Александр Обретенов	383
Початок останнього. Кіріл Кристев	387

ПРИМІТКИ (Переклад Надії Миськів, Османа Сливинського,

Ольги Сороки).....	425
--------------------	-----